

26 . Desa | Județ: Dolj | Punct: Castravița, La ruptură | Anul: 2008

Anul: 2008

Cod RAN: 72043.01;72043.02

Perioade: Preistorie, Antichitate

Epoci: Epoca bronzului, Hallstatt, Epoca romană timpurie

Categorii sit: Domestic, Religios, ritual și funerar

Autori: Petre Gherghe, Florin Ridiche

Instituții: Universitatea Craiova, Muzeul Olteniei, Craiova

Raport

În anul 2008, cercetările arheologice sistematice s-au concentrat în sectorul estic al grindului „Castravița” acolo unde, în anul 2007, în secțiunea magistrală SI, a fost descoperit un pilon roman din piatră de râu, cu înălțimea de 1,20 m și laturile de 0,80 m x 0,80 m. Campania din această vară a reprezentat o regândire a sistemului de săpătură pe acest sector în sensul că am renunțat la secțiunile 1 și am trecut la deschiderea de suprafețe de 6 x 6 m, cu martori de 1 m.

Pentru început, săpăturile au fost demarate în patru suprafețe: C2, C3, C6 și C7, situate la N de secțiunea magistrală SI/2007. Ideea a fost de a surprinde, și alte structuri din piatră asemănătoare pilonului descoperit în anul 2007. Concomitent, a fost trasată și o ultimă secțiune de control, cu orientare N-S, SI/2008, perpendiculară pe SI/2007, la S față de aceasta din urmă, cu dimensiunile de 12 x 2 m. După înlăturarea stratului vegetal au și apărut materiale de construcții romane (țigle, olane și bolovani de calcar cu urme de mortar), cele mai multe, în poziție secundară dar și unele, în poziție primară. Tot în prima zi de lucru, lângă pilonul descoperit în anul 2007, a fost găsit un denar imperial care are pe avers chipul împăratului Nero însoțit de textul AUGUSTUS IMPNERO, iar pe revers, IUPITER CUSTOS. Moneda nu datează pilonul de piatră deoarece a fost găsită în stratul în care a fost săpată fundația acestuia, deci, este anterioară.

În suprafețele C2 și C6 și în SI/2008, la aproximativ 0,40 m adâncime, au apărut alți șase piloni din piatră de râu, cu aceleași dimensiuni ca ale celui găsit în anul 2007. Aceștia sunt distribuiți astfel: trei în SI/2008 (spre S față de cel descoperit în 2007), și trei, spre N, unul în C6 și ceilalți doi, în C2. Toți pilonii sunt aliniați pe direcția N-S și se află la distanțe egale între ei. Ținând cont de distanța egală dintre piloni, de aproximativ 4 m, nu este exclusă existența a încă doi piloni între colțul sud-estic al suprafeței C6 și SI/2007. La săparea celui de-al doilea strat, după înlăturarea celui vegetal, în suprafața C2 au fost descoperite, in situ, aglomerări formate din bolovani de calcar, țigle și olane. Aglomerările cu bolovani de calcar se află în partea vestică a suprafețelor C2 și C6 și indică traseul zidului demantelat, probabil în epoca modernă, traseu care este paralel cu linia pilonilor de piatră, și se situează la o distanță de 7 m, spre V. Grosimea temeliei a fost de 0,80 m. Cele două aglomerări de țigle și olane au fost descoperite între zid și axul pilonilor de piatră și ar putea proveni de la acoperișul clădirii. Nivelul de dărâmături (format din bolovani de calcar, fragmente de țigle și olane) suprapune nivelul de călcare roman al clădirii, aici, în discuție. Dărâmăturile menționate au fost identificate la adâncimea de -0,30 -0,40 m.

În SI/2007 s-a trecut la dezvelirea totală a pilonului de piatră găsit în campania 2007. Înlăturarea pământului de umplutură, deus în campania 2007 pentru protecția acestuia, s-a făcut doar pe 0,75 m din înălțimea de 1,25 m, pentru a nu afecta rezistența și poziția acestuia, având în vedere că solul este nisipos. Cu această ocazie s-a stabilit că cca. 15 cm din partea superioară a acestui pilon s-a aflat deasupra nivelului de călcare roman. Cercetările au continuat și în SI/2008 care a fost trasată tot ca o secțiune de control, urmând ca din anul 2009 să fie extins (și la S de SI/2007) sistemul de cercetare cu suprafețe de 6 x 6 m și cu martori de 1 m, sistem care să includă și sondajele de control făcute până în prezent.

O dată cu continuarea săpăturilor, s-a constatat că toți pilonii de piatră descoperiți în anul 2008, nu mai păstrau partea superioară și aceasta ne-a făcut să credem că ei au fost distruși (parțial) odată cu zidul situat la 7 m V și ale cărui urme au fost identificate în secțiunile SIII/2001, SI/2007 și SXVI/2006. În suprafețele C7 și C6 dar și în SI/2008 au apărut, izolat, pe nivelul de călcare al construcției, fragmente ceramice de la amfore de mari dimensiuni dar și un fragment de la o cană cu gură treflată, care din punct de vedere cronologic aparțin sec. IV p.Chr.

Prin refacerea profilurilor de V și S, la SXVI/2006, s-a constatat că și aici apare fundația zidului demantelat la care am făcut referire. Traseul acestuia a fost identificat în colțul sud-vestic al lui SXVI/2006, se continuă în profilul vestic al acestei suprafețe, reapare spre N în SI/2007, în SIII/2001 și continuă, probabil, pe la V de suprafețele C6 și C2, dacă avem în vedere numeroșii bolovani de calcar, cu urme de mortar, găsiți în suprafața C6.

Cunoscut fiind volumul mare de muncă cerut de deschiderea suprafețelor C2, C3, C6, C7 și timpul limitat avut la dispoziție, am oprit cercetările în C2, C3 și C6 ca și în SI/2008, la adâncimea de 0,40 m, unde am identificat nivelul de călcare roman și pe care l-am conservat provizoriu, cercetările urmând a fi reluate în campania din 2009. Singura casetă în care cercetările arheologice au continuat până la solul viu a fost C7. Aici, a fost descoperit parțial pavajul construcției romane, format dintr-un strat subțire de pietriș, vizibil mai ales, lângă profilul vestic și în apropierea pilonilor.

Acolo unde săpătura a coborât până la adâncimea de 0,60 m au apărut numeroase fragmente ceramice de tip Basarabi și Verbicioara, deranjate de săpăturile romane. Rezultatele cercetărilor din acest an confirmă presupunerile din campania 2007 conform cărora locuirea romană a deranjat complexele funerare atât din prima epocă a fierului (cultura Basarabi), cât și din epoca bronzului (cultura Verbicioara).

În concluzie, ipoteza care poate fi lansată în stadiul actual al cercetărilor vizează existența a două construcții (una în continuarea celeilalte) sau a unei singure construcții de mari dimensiuni (cca. 32 m lungime) orientată pe direcția N-S, sprijinită, probabil, la fațadă, pe piloni de piatră de râu, iar latura din spate, pe o fundație groasă de 0,80 m, situată la 7 m V de linia pilonilor și ale căror urme au fost identificate (deocamdată) în suprafețele C2 și C6. Cercetările vor continua în 2009.

Având în vedere eroziunea provocată de Dunăre și surparea permanentă a malului în punctul „La Ruptură” unde, în anii anteriori, au fost descoperite mai multe morminte romane de incinerare, cercetările arheologice au continuat aici, având caracter de salvare. În acest sens s-a trecut la realizarea unei secțiuni de taluzare a malului Dunării, ocazie cu care a fost identificat un alt mormânt de incinerare roman fără să se obțină date concludente privitoare la contextul arheologic. Mormântul a fost găsit la aproximativ 80 m E, de grupul de morminte de incinerare identificate în sector, în anul 2005. Inventarul funerar al acestuia se compunea din două urcioare², un opaiț fragmentar și o fibulă din bronz³. Și aici, cercetările arheologice vor continua în anul 2009 pentru a salva ceea ce se mai poate, deoarece avem de-a face, sigur, cu o necropolă, distrusă în majoritate de Dunăre, necropolă care nu este exclus să fi aparținut așezării din punctul „La Ruptură”.

Informații suplimentare online

[Raportul 4235 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
